

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: Z/20/039859/173596
Datum collegebesluit: dinsdag 11 februari 2020
Datum commissievergadering: donderdag 12 maart 2020
Datum raadsvergadering: donderdag 2 april 2020

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek verkabelen/verplaatsen
hoogspanningstracé
Portefeuillehouder: Wethouder Lamers
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Kernboodschap: De raad heeft op 12 september 2019 gevraagd of het college een haalbaarheidsonderzoek wil uitvoeren naar het ondergronds verkabelen/verplaatsen van delen van het hoogspanningstracé. Daarmee zou het invulling geven aan vragen vanuit de raad en samenleving om te onderzoeken of verkabelen/verplaatsen in Voorschoten technisch en financieel haalbaar is. Het onderzoek en het daaropvolgende besluit moest klaarheid brengen in de (on)mogelijkheden voor de gemeente en de belanghebbenden die wonen rondom de hoogspanningslijn.

Hoewel het effect van kabels op de gezondheid niet uit onderzoeken blijkt, beseffen we dat omwonenden zich daar toch zorgen over maken. De kans dat we de hoogspanningskabels op korte termijn ondergronds kunnen gaan brengen is echter klein. Het houden van een haalbaarheidsonderzoek kost de gemeente ruwweg €110.000. Het daadwerkelijk verkabelen/verplaatsen kost de gemeente zeven tot negen miljoen euro. Deze zeer hoge kosten kan Voorschoten op dit moment niet betalen. We moeten daarvoor op zoek naar alternatieve vormen van financiering. Om al deze redenen stellen we voor het haalbaarheidsonderzoek niet uit te voeren, gezondheidsrisico's en andere relevante ontwikkelingen te blijven monitoren, en het onderwerp opnieuw te agenderen als daar aanleiding voor is.

Beslispunten

1. Het haalbaarheidsonderzoek niet uit te voeren, gezondheidsrisico's en andere relevante ontwikkelingen te blijven monitoren, en het onderwerp opnieuw te agenderen als daar aanleiding voor is.

Relatie met:

- ☒ Agendapunt: 10 Commissie WRG 12 september 2019
- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Haalbaarheidsonderzoek verkabelen/verplaatsen hoogspanningstracé

Samenvatting

De afgelopen jaren is het hoogspanningstracé meerdere malen onderwerp van gesprek geweest in uw raad. Het laatst nog op 9 januari 2020 in relatie tot de informatiebrief 095 "zendmasten en 5G". Uitvoeriger is in uw raad hierover gesproken tijdens de commissievergadering WRG van 12 september 2019. U heeft tijdens deze vergadering het college gevraagd om een haalbaarheidsonderzoek.

Ook bewonersgroepen in Voorschoten volgen al enige jaren de discussie met interesse en zoeken veelvuldig contact met de gemeente. Ondertussen werd op nationaal niveau hard gewerkt aan een verkabelings/verplaatsingsregeling. Deze regeling is nu opgenomen in de wet Voortgang Energietransitie (artikel 22a). Het onderdeel verkabeling en de bijbehorende AMvB zijn in werking getreden op 1 januari 2019. Conform artikel 22a is in de Staatscourant van 8 november 2018 een lijst gepubliceerd met cofinanciering voor verkabeling in aanmerking komende tracés. Ondanks dat uit vele onderzoeken blijkt dat er geen aantoonbaar gezondheidsrisico is, heeft het Rijk deze regeling opgezet om een antwoord te geven op de maatschappelijk ongerustheid.

De Minister heeft het tracé met de masten 30 tot en met 34 opgenomen in het tracébesluit. Dat betekent voor dat deel 85% van de kosten voor het haalbaarheidsonderzoek en de realisatie verkabeling/verplaatsing vergoed wordt vanuit het Rijk. Het overige deel, mast 21-23 en mast 26N-30, voldoet niet aan de voorwaarden voor cofinanciering vanuit het Rijk (gemeente betaalt 100% kosten haalbaarheidsonderzoek en realisatie verkabeling/verplaatsing). Alhoewel het Rijk alleen urgentie ziet tot verkabeling/verplaatsing van een deel van het tracé, namelijk de masten 30 tot en met 34, wil dit niet zeggen dat alleen daar sprake is van maatschappelijke ongerustheid. Over mast 26N, ter hoogte van de Burgemeester Verver Aartsenlaan, zijn ook veel maatschappelijke zorgen geuit aan de gemeente. De directe omwonenden zouden graag zien dat dit tracé ook meegenomen wordt in het haalbaarheidsonderzoek.

Het haalbaarheidsonderzoek waar de raad om heeft gevraagd maakt in de eerste plaats inzichtelijk welke technische/ruimtelijke en planologische mogelijkheden er zijn om de hoogspanningsleidingen ondergronds te verkabelen of te verplaatsen. Ook brengt het in kaart welke kosten door de gemeente Voorschoten gefinancierd moeten worden en wat de bijdrage is vanuit het Rijk.

Het college begrijpt de wens van de raad om als eerste stap een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Echter de hoge kosten overwegende adviseert het college de raad om het haalbaarheidsonderzoek nu niet uit te voeren. Dit besluit kan heroverwogen worden als er op termijn bijvoorbeeld toch gemeentelijk budget beschikbaar komt, eventueel in combinatie met nog te vinden co-financiers.

De gemeente staat met betrekking tot dit onderwerp nauw in contact met de samenleving en zal dat vanzelfsprekend continueren. Deze contacten betreffen belanghebbenden langs alle deeltracés (bewonersvereniging "het Wedde", Platform Voorschoten onder Hoogspanning, The British School).

Beoogd effect

Het beoogde effect van dit voorstel is om nu geen dure onderzoeken uit te laten voeren, met de wetenschap dat Voorschoten op de korte en wellicht zelfs middellange termijn de daadwerkelijke verkabeling/verplaatsing van het hoogspanningsnetwerk niet kan financieren.

Argumenten

1. Het college waardeert de kosten voor het gehele traject als te hoog, de raad heeft de bevoegdheid geld beschikbaar te stellen

Door Tennet is een voorlopige inschatting gemaakt van de onderzoekskosten. Het door Tennet genoemde bedrag is €110.000. Na formele opdrachtverstrekking stelt Tennet een definitieve offerte op voor het haalbaarheidsonderzoek. Een formele opdrachtverstrekking betekent niet dat het haalbaarheidsonderzoek ook uitgevoerd gaat worden. Aan het opstellen van de offerte zijn geen kosten verbonden. Pas de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek zelf leidt tot kosten.

Tennet heeft mondeling een ruwe schatting gegeven van de totale kosten voor verkabeling van het gehele tracé. Het genoemde bedrag ligt tussen de 7 en 9 miljoen exclusief BTW. Dat bedrag ligt zo hoog omdat alleen het tracé tussen mast 30 en 34 in aanmerking komt voor cofinanciering. Een ruwe schatting van het netto te betalen bedrag door de gemeente Voorschoten voor het tracé tussen mast 30 en 34 is €550.000,-. Tennet zal per tracé een prijs opvoeren in het haalbaarheidsonderzoek, zodat de gemeente ook kan besluiten om bijvoorbeeld eerst alleen tracé 30-34 te gaan verkabelen.

In de begroting 2020 is geen onderzoeksbudget hoogspanning opgenomen. De gemeente kent veel urgente opgaven met hoge kosten. In het licht daarvan en de uit onderzoeken niet aangetoonde gezondheidsrisico's van de hoogspanningslijnen, is het college van mening dat het nu niet verstandig is om dit proces voort te zetten.

2. De gemeente moet het haalbaarheidsonderzoek voorfinancieren

De gemeente moet de totale kosten van het haalbaarheidsonderzoek in eerste instantie geheel financieren, maar na afronding van het haalbaarheidsonderzoek zal de netbeheerder voor het tracé mast 30-34 (dat deel is opgenomen in het tracébesluit) 85% van de kosten aan de gemeente uitbetalen. De overige tracés komen 100% voor rekening van de gemeente. In de begroting 2020 is echter geen financiële ruimte om het haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Het haalbaarheidsonderzoek is niet opgenomen als speerpunt in het coalitieakkoord.

Kanttekeningen

1 Het niet uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek betekent het niet kunnen voldoen aan het verzoek van de raad van 12 september 2019 als antwoord op de maatschappelijke ongerustheid.

2 Niet uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek betekent ook geen inzicht in werkelijke kosten verkabelen/verplaatsen hoogspanningslijnen.

Burgerparticipatie

Er vindt geen participatie plaats over het doen van het haalbaarheidsonderzoek.

Communicatie

Over de hoogspanningslijnen wordt nauw gecommuniceerd met de bewonersvereniging "Het Wedde". Er is ook contact geweest met de bewoners in het Van der Hoevenpark. Daarnaast heeft de British School haar zorgen geuit over de hoogspanningslijn op nabije afstand van de school. Het is van belang in gesprek te blijven met deze belanghebbenden/omwonenden. Vanuit de gemeente kunnen we op dit moment alleen informeren en luisteren naar de zorgen en ideeën die er leven. We moeten daarbij eerlijk en helder blijven in onze boodschap en geen valse verwachtingen scheppen: Hoewel het effect van kabels op de gezondheid niet uit onderzoeken blijkt, beseffen we dat omwonenden zich daar toch zorgen over maken. De kans dat we de hoogspanningskabels op korte termijn ondergronds kunnen gaan brengen is echter klein. Met het haalbaarheidsonderzoek en de verkabeling zelf zijn namelijk hoge kosten gemoeid, ook op de plekken die grotendeels door het Rijk of Tennet worden vergoed. Voorschoten kan deze op dit moment niet betalen. We moeten daarvoor op zoek naar alternatieve vormen van financiering.

Contactpersonen van de bewonersverenigingen en de British School worden persoonlijk (telefonisch, mail) benaderd.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Risico's

Uitstel van het haalbaarheidsonderzoek betekent niet dat Voorschoten de kansen op daadwerkelijke verkabeling/verplaatsing verkleint. De regeling heeft geen einddatum omdat veel gemeenten met dezelfde financieringsproblematiek te maken hebben.

Duurzaamheid

Op dit moment speelt duurzaamheid, apart van het verlagen van het stralingsniveau voor omwonenden, in de besluitvorming geen rol. Wel zouden op termijn afspraken over de verkabeling/verplaatsing van hoogspanningslijnen kunnen worden gemaakt binnen het kader van de Regionale Energie Strategieën (RES). Door de energietransitie zal onder andere het stroomnet flink uitbreiden en veranderen. De RES bieden een gelegenheid om de plannen voor toekomstige aanpassingen aan te koppelen aan de verkabeling/verplaatsingsregeling.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
Gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
Burgemeester

Besluit

Registratienummer: : Z/20/039859/173596

De raad der gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 11 februari 2020,

besluit:

Het haalbaarheidsonderzoek niet uit te voeren, gezondheidsrisico's en andere relevante ontwikkelingen te blijven monitoren, en het onderwerp opnieuw te agenderen als daar aanleiding voor is.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 2 april 2020

de griffier,

de voorzitter,

Drs. B.J. Urban

P.J. Bouvy-Koene